

SVEČENIKOV

ZBORNIK

SVET. PAVLA

JUNIJ

GORICA 1928

ŠTEV. 6

Narodne pripovedke

Po Vuka Karadžića
zbirki prevedel
dr. Alojzij Gradnik.

Cena 6 lir

Katoliška knjigarna v Gorici

Goriška Mohorjeva družba

prosi prizadete gg. poverjenike:

1. naj poravnajo zastale račune iz preteklih let;
2. naj sporočijo po dopisnici letošnje število udov.

Tajništvo G. M. D. je v Gorici, Via Orzoni 36 A.

Anton Martin Slomšek

Življenja srečen pot

fantovski molitvenik

VII. natis

Katoliška knjigarna

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Janko Žagar:

Dušnopastirska skrb za fante.

IV. Priprava za delo.

Predpogoj vsakemu pastoralnemu delu je poznanje duše. Kako dobro mora biti par poznati snov, ki mu bo služila za ustvaritev umotvora. Kakovost snovi mu narekuje, katero orodje in kateri način dela naj izbere. A to je komaj medla primera za nujno potrebo poznanja duše, če naj iz duše izoblikuješ umotvor po božji volji, po božjem načrtu. Kaj vse duša misli, hoče, za čem gre nje hrepenje, kaj jo zgrabi, kaj pretrese, kaj dvigne in potolaži, kaj jo spravi v žalost in obup! O čudovita tajna človeške duše! Toliko je duš in vendar živi vsaka čisto svoje posebno življenje. Ni dve nista enaki v neizmernem svetovju duš. Kakor najbolj veličastne božje orgle so duše. Vse neskončno vredne, vse odrešene v krvi Sina božjega, vse večne, vse po božji podobi, a vsaka po svoje ubrana.

Čim bolj poznaš, kar je skupnega vsem dušam in kar je lastnega vsaki posebej, tem boljši pastir boš. Duh božji je rector primarius vsaki duši. Vse njegovo bogastvo milosti, vsa njena lepota in izobrazba je od Njega, a dušni pastir mora biti, kar se da, sposobno orodje božje, ki duši bogastvo milosti prikazuje, jo navduši, zanje pripravi. Bogu njivo zorati, celo z Njim in po Njem sejati, je odločna in velika dolžnost duhovnika Gospodovega.

Kako? Poleg pomoči odzgoraj je potrebno znanje. Škoda da nimamo domače obširnejše sistematične knjige o pastoraciji moške mladine, dasi je mnogo načrtov, navodil, razprav in poizkusov po raznih revijah, škofijskih sinodah in instrukcijah. Kako bi dobrodošla prak-

tična knjiga tudi idealnim laikom, ki se trudijo za vzgojo mladine.

Med najboljše novejšje vire za pastoračijo fantov moramo šteti knjige »Jünglingsseelsorge« od Karla Mostertsa, ki je že 1923 doživela 4. izdajo.¹⁾ Ker je knjiga razmeroma obširna in draga²⁾ in bo malo sobratov, ki bi jo mogli proučiti v izvirniku, naj mi bo v naslednjem obnem z drugimi meni dostopnimi viri kot ogrodje za načrte, o čem in kako naj fantom govorimo, da bodo uspeli bolj gotovi in trajni.

Fantu treba izobraziti razum, voljo in srce. Pokazati mu moraš v popolni, jasni luči *namen življenja*. Vsa pota, vsi načrti, vsa sredstva vzgoje morajo biti usmerjeni na to glavno nalogo vzgoje; le tako bo mogoče, da bo prišel fant do pravega življenjskega nazora, do organičnega oblikovanja življenja in do temeljitega udejstvovanja življenjskih sil, »nur so können abgeschlossene Charaktere, ganze Persönlichkeiten, ihres Lebenszweckes bewusste, auf ihr Lebensziel gerichtete, innerlich starke Menschen, Männer aus einem Guss erwachsen.« (l. c. str. 3).

Smoter vzgoje:

1. poskrbeti moramo, da *pride fant do jasnega življenjskega in svetovnega nazora*. Smisel življenja spoznati in razumeti — to je za vsakega mislečega človeka življenjska potreba, življenjski namen. Katekizem ima priprost in jasen odgovor na vprašanje: Čemu je Bog

¹⁾ Karl Mosterts, Jünglingsseelsorge, Ziel und Aufgaben einer planmässigen Seelsorge für die herangewachsene männliche Jugend. Freiburg, Herder, 1923, II.—IV. Auflage (VIII+349 str., vel. 8°). V knjigi so razprave in predavanja najboljših nemških vzgojeslovnih strokovnjakov.

²⁾ Oskrbela bi si jo morda vsaka dekanijska knjižnica.

ustvaril človeka? (Veliki katekizem, vpr. 92). Le krščanstvo z večnimi, božjimi resnicami, z božjim naukom odgovarja jasno, določno na vprašanja človeškega razuma, le krščanstvo rešuje za dovoljivo uganke in tajne srca. Le krščanstvo more dati pravo svetovno naziranje, vsi drugi nauki in sistemi so le tipanje, iskanje, prevara. Fant, največje vprašanje za te je, čemu si na svetu! Ali za delo in trpljenje, ali za uživanje in naslado, ali si le orodje močnejših, zlobnih, si le majhno kolesce v velikem svetovju, ali pa je tvoj cilj višje postavljen. Življenja se ti hoče, v svetu, v materiji pa vlada zakon smrti; ali bo s smrtjo tudi tebe konec? Vera ti pravi, da tvoja duša ne umrje, da je tvoj cilj večna sreča v Bogu. Edino tak odgovor more zadovoljiti razum, ki išče Resnico, in srce, ki ga žaja po sreči.

2. V fantu je treba ustvariti tesno zvezo med vero in npravnostjo. Jedro življenja ni v spoznanju, nego v dejanju, ki spoznanju sledi, dejanju, ki je specifično človeško, moralno, t. j. zavestno, hoteno, osebno (Prohaszka, l. c. 4). Svetovno naziranje apelira pred vsem na voljo, na dejavnost. Vera je k zveličanju neobhodno potrebna, a vera brez del je mrtva. Ne tisti, ki pravi: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, izpolniti mora voljo božjo. Smoter življenja je: spoznati Boga, prostovoljno se zanj odločiti, mu zvesto služiti, dušo tako usposobljati za večno življenje v Boga. Clij vzgoje in samovzgoje: Vlada duhovnega človeka nad čutnim, rast in bogatenje duše v hoji za Kristusom, bogopodobnost, življenje po postavi božji in nauku Kristusovem. Zapovedi niso zavore, niso coklje svobodi, ampak so kazipoti k največji svobodi, ki so je deležni otroci večnega Očeta — absolutno neodvisnega, vsemogočnega Boga.

Vera ti daje tudi sredstva, da dosežeš ta cilj, ki stoji ob koncu ozke in strme steze, ki vodi v življenje. Nebesa, večno blaženstvo je plačilo le za junake, za bojevnike. Slabiči, mehkužneži, mlačneži, polovičarji ne bodo prejeli venca zmago-

valcev, ki bodo posedli nebeško kraljestvo.

Fant! Kdo je večji v tvojih očeh: Tisti, ki se vdaja nasladi, grehu, tisti se obrača po vetru in v njegovi besedi ni resnice, ne v dejanju možatosti, tisti, ki je kakor ničvredna cunjka, da brišejo roke vanjo nečisti? Ali ni mar večji tisti, ki gre neustrašeno cilju nasproti, ki vè, čemu živi in se ne boji nevarnosti in bojev, ki je cel mož, junak, odločen, samostojen, svoboden. Ali moreš pustiti, da bi slabiči in polovičarji pljuvali na tvoje prepričanje, da bi se norčevali iz tvoje vere, iz tvojega krščanstva. Ne spodobi se za fanta, ki je resen, odločen, da bi se oziral na tovariše, ki nimajo volje za iskanje in spoznavanje resnice, ki nimajo poguma boriti se s strastmi. Če napadajo tvoje versko prepričanje, če se ti posmehujejo, ker vestno izpolnjuješ verske dolžnosti, odkrivajo veliko revščino v svojem razumu, odpirajo gnojno rano srca. Ne spodobi se, da bi ti bil suženj slabičev.

4. Visok smoter ti je postavil Tvoj stvarnik! A glej, ob strmi, ozki poti do cilja ti je našgal plamenice, ki ti svetijo, da ne zajdeš v prepad. Na cilju vidiš pri Bogu milijone in milijone junakov, ki so prehodili pot. Če so ti zmogli, zakaj bi ti ne mogel.

Kako lepa so poglavja v Ušeničnikovi »Knjigi o življenju«. Dajmo jih fantom v privlačni, prav priprosti obliki. Sadovi bodo obilni. (Dalje.)

Župnik Dominik Janež:

Porcijunkulski odpustki.

(Nekaj zgodovine, pogoji, razne vrste.)

Svetovna vojska je med drugim zapustila tudi ta žalostni spomin, da se je nabralo veliko dolga. Štejejo ga kar na milijarde. Pokrivajo se ti dolgovi z raznimi posojili.

Razen teh denarnih dolgov imamo pa še druge. Za rešitev teh molimo vsak dan: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.«

Tudi ti dušni dolgovi, vojni in povojni, grozno naraščajo. Pustimo pokritje dolgov raznim finančnim ministrom, mi glejmo, kako bi plačali dušne dolgove. Mi smo v dušnem oziru tudi nekaki finančni ministri, ki moramo tudi skrbeti, kako bomo plačali te dušne grešne milijarde. In plačati bo treba vse, do zadnjega vinarja. Božji terjalec je neizprosno in natančen. Znani so glavni pomočniki, da se nam izbrisujejo grehi in deloma tudi nasledki in ostanki grehov: časne kazni: sv. spoved, sv. obhajilo, sv. maša, miloščina, razna dobra dela, dušna in telesna, saj ljubezen pokrije obilnost grehov. Imamo pa še en pomoček, da poplašamo dušne dolgove, časne kazni, ki še ostanejo, ko se nam je greh odpustil, to so razni odpustki. Odpustki so nekako najglagljivi način, da se iznebimo tega bremena.

Sv. cerkev je zelo radodarna v delitvi raznih odpustkov. Imamo jih toliko, da jih ravno radi tega tudi radi zanemarjamo in malo cenimo: to bomo enkrat britko obžalovali. Tu hočemo omeniti in priporočiti eno vrsto odpustkov: porcijunkulske odpustke. Ti so največji odpustki, ki jih deli sv. cerkev. V zadnjem času so razni papeži v tem oziru zelo radodarni, kot bi se bližali koncu sveta, da bi moglo človeštvo še prej poplačati svoje dolgove. Posebno Pij X., ta evharistični papež, je v tem oziru veliko storil; posnema ga tudi sedanji. Ime porcijunkulski odpustki: je po oni cerkvi sv. Frančiška As., katero so mu podarili benediktinci iz Asisija. Tu je tudi zibelka njegovih treh redov.

V začetku oktobra l. 1221. se je sv. Frančišku v ti cerkvi prikazal Kristus. Ž njim so bili Njegova Mati Marija in nebeški duhovi. Sv. Frančišek poprosi Kristusa, da bi podelil onemu popolen odpustek, kdor bi obiskal to cerkev, ko je prej bil pri spovedi in sv. obhajilu. Za posredovalko prosi sv. Frančišek bl. D. Marijo. Kristus mu to dovoli. Zahteva pa, da naj gre k papežu, da to potrdi. Honorij III. je to dovolil, ko je zvedel, da ga pošilja Kristus k njemu. Kristus

sam je potem še določil, da naj bo ta dan 2. avgust, ko obhaja sv. cerkev spomin vezi sv. Petra. Zelo pomenljivo!

Do leta 1480., tedaj 250 let, se je mogel ta odpustek dobiti le v Asisiju, v porcijunkulski cerkvi, in sicer le enkrat v letu in samo en odpustek.

Papež Sikst IV. je l. 1480. dovolil ta odpustek redovnicam, frančiškankam, pozneje tudi moškim. Ti so mogli dobiti ta odpustek le v lastnih cerkvah.

Poznejši papeži so dovolili to pravico tudi drugim cerkvam treh redov sv. Frančiška in tudi drugim cerkvam. Gregor XV. je dovolil 22. I. 1682, da se smejo ti odpustki darovati tudi dušam v vicah. Porcijunkulski odpustki se v tem posebej odlikujejo, da jih je Kristus sam dovolil, vendar so morali iti skozi roke papežev, da jih je on potrdil. Morejo se tudi večkrat dobiti: tolikokrat, kolikokrat kdo v določenem času in pod gotovimi pogoji moli v papežev namen.

V prejšnjih časih je bilo treba posebej nega dovoljenja, da so se mogli v drugih cerkvah prejemati, razven v frančiškanskih. Dovoljevalo se je to navadno na 7 let. Prositi se je moralo v Rim. Tudi je bil prvotno določen dan na 2. avgusta od večernic prejšnjega dne t. j. približno od 2. ure popoldan. Trajali so do solnčnega zahoda 2. avgusta. Nekatero škofije so dobile dovoljenje, da so se porcijunkulski odpustki prenesli na nedeljo po 2. avgustu.

Leta 1911. je Pij X. dovolil, da se morejo ti odpustki dobiti po vseh cerkvah in javnih kapelah po celem katoliškem svetu. Začnejo se že opoldan prejšnjega dne in trajajo do polnoči naslednjega dne, 36 ur. Obhajajo se lahko ali 2. avgusta ali v nedeljo potem.

Spoved se je prej lahko opravila v ta namen po 4 dni prej t. j. 30., 31. julija in 1. in 2. avgusta, sv. obhajilo pa ali 1. ali 2. avgusta. Po novejšem dovoljenju od l. 1911. se pa lahko spoved opravi že osem dni prej. Kdor pa hodi redno na teden k spovedi, njemu velja tedenska spoved tudi za te odpustke.

To so prvotni porcijunkulski odpustki.

Po teh je frančiškanski red zelo zaslužen za sv. katoliško cerkev. Mnogi se bodo zahvalili sv. Frančišku, ako bodo prej rešeni iz vic. Tako je iz tega gorčičnega zrna zraslo veliko drevo, mala cerkva Porcijunkula je postala v duhovnem oziru velika katedrala.

Razven teh prvotnih porcijunkulskih odpustkov imamo še druge, ki imajo ravno take pravice. Nekatere zamorejo dobiti vsi verniki in v vsaki cerkvi, druge pa le gotova vrsta ljudi, ali le v gotovih cerkvah. Vsem cerkvam in vsem vernikom je dovoljeno dobiti podobne odpustke na vernih duš dan.

Poglavje o orglah.

Prejeli smo in priobčujemo sledeče opomnje:

Mnogo je po deželi še cerkev, katerim manjkajo orgle, druge jih zopet imajo, pa so potrebne temeljitega popravila. Mnogo je pa tudi cerkvenih oskrbništev, ki si ne znajo pomagati ne vedoč, kam naj se obrnejo. Ali pa se obračajo daleč od doma in krijejo svoje tozadevne potrebščine tam, kjer nimajo istih jamstev za dobro izvršitev naročil, kakor bi jih imeli doma. Orgle se ne nabavljajo vsak teden nove. Kar enkrat postavimo na kor, to ostane za nedogledno dobo. In če smo postavili namesto dobrih orgel kak slab instrument, smo sebi in svojim potomcem za bogve koliko let zagrenili užitek. Zato je treba v tem pogledu skrajne previdnosti.

Že več let se bavim z različnimi vprašanji orglarske obrti. Proučil sem razne sisteme mehaničnega dela orgel ter tudi izdelovanje piščalk. V to svrhu sem obiskal znamenite velike in male tovarne orgel po Italiji ter si ogledal mnogo velikih in majhnih orgel.

Ko se je ustanovila v Gorici nova tvrdka za izdelovanje orgel, harmonijev in klavirjev, Zitzman in Ježek (Corso Verdi št. 30), sem si tudi to podjetje ponovno ogledal. Priporočam, da si to delavnico ogleda vsak, ki se za stvar zanima. Prepričal sem se, da je opremljena z modernimi stroji za izdelovanje orgel in da odgovarja najstrožjim zahtevam moderne tovarne tako, da zmore izdelati orgle od najmanjših do največjih, različnih sistemov. Da je Zitzman strokovnjak,

potrjujejo njegova spričevala o delih, ki jih je izvršil, med njimi nekatera tudi v naši deželi. Naj navedem samo nekatere stavke iz spričeval.

Iz spričevala župnijskega urada v Krminu, za popravo in intonacijo orgel. — — — »I sull'odati signori (Zitzman e Ježek) eseguirono il lavoro con piena soddisfazione di tutti, tanto che si crede di avere acquistato un organo nuovo.« — — —

Kath. Pfarramt in Hindelang Bayern piše: — — — »Herr Zitzmann kann infolge seiner gewissenhaften und gründlichen Arbeit allerorts bestens empfohlen werden.«

Župnijski urad v Biljah: — — — »Ker je g. Zitzmann strokovnjak v izdelovanju orgel in harmonijev — ker se razume ne le na intonacijo, temveč tudi na mehaniko in sploh vse, kar se tiče orglarske umetnosti, ga z mirno vestjo najtopleje priporočam vsem, ki si hočejo nabaviti nove orgle ali harmonije — ali pa stare dati popraviti.« — — —

Imenovana tvrdka torej ne zaostaja prav nič za drugimi in z ozirom na to, da jo imamo doma, na pragu, si vsakdo lahko ogleda orgle in nadzoruje sam delo ter se vsak čas lahko prepriča o slabem ali dobrem materijalu.

Druga ugodnost, ki se nam nudi, ako naročimo orgle doma, je ta, da dobavlja tej tvrdki piščalke druga, tudi domača tvrdka: Jurij Bencz (Via Seminario št. 20), kjer je tudi mogoče, vsak hip piščalke ogledati in jih poskusiti. To je silno važno, saj so vendar piščalke najvažnejši del orgel. Dobra intonacija, različni značaji posameznih registrov, lepe kombinacije, dobre miksture v dosegu lepega plenuma s priprosto slovesnim značajem — vse to je odvisno od dobro in pravilno izdelanih piščalk. Žalibog, da se to le premmnogokrat zanemarja.

Naj opomnim še, da so pri obeh imenovanih tvrdkah zaposleni naši domači delavci in vajenci, tako, da bomo imeli s časom sami svoje mojstre.

E. Komel.

Orglarska šola.

Z ognjem se je vprašanje načelo, pa je kmalu ugasilo. Kje je vzrok? Liturgično petje je bistveno del božje službe in eminentna, dušnopastirska briga. Pri nas gradijo orgle, organistov pa ni. Je pa med sobrati gotovo še kaj požrtvovalnosti za čast božjo. Pokažimo jo v dejanju!

VERBUM DEI

HOMILETIČNA PRILOGA ZA JULIJ

Praznik sv. ap. Petra in Pavla 1922.

»Kakor sta se preslavna prvaka apostolov lju-
bila v življenju, tako tudi v smrti nista bila lo-
čena.«
(Duh. molitve.)

Ko je kraljevski pevec David izvedel o smrti Savlovi in Jonatanovi, zapel jima je tole žalostno pesem: »Spomni se, o Izrael, onih, ki so umrli ranjeni na tvojih višinah! Junaki izraelski so bili pobiti na gorah: kako so padli pogumni!... Savel in Jonatan, ljubezniva in slavna v svojem življenju, tudi nista ločena v smrti: hitrejša kakor orli, hrabrejša kakor levi.«

Z vso pravico smemo te besede obrniti na ona dva slavna moža, katerih eden je bil prvi vidni poglavar kat. cerkve, drugi pa apostol narodov. Tudi glede na ta dva krščanska junaka vam lahko danes zakličem: »Spominjajte se, dragi verniki, onih, ki sta ranjena umrla na višinah večnega Rima! Kako sta padla junaka za vero in krst častni! — Peter in Pavel, ljubezniva in slavna v svojem življenju, tudi v smrti nista ločena.«...

Tesna je vez, ki veže dve prijateljski srci, še tesnejša je krvna vez, ki veže brata z bratom; najtesnejša pa je vez nadnaravne ljubezni, ki je objemala sv. Petra in Pavla. Zato pravi papež Leon Veliki: »Ne ločimo sv. apostolov in ne trgajmo enega od drugega, ker oba je poklical Bog, oba sta delala za Boga, obeh konec je enak in oba sta sprejeta pri Bogu.«

1. Sv. Peter in Pavel sta si podobna po poklicu.

a) V Betzajdi ob galilejskem morju je živel preprost ribič, Simon po imenu. Nekega dne ga pripelje njegov brat Andrej k Jezusu. Ko ga Jezus zagleda, reče mu: »Ti si Simon, Jonov sin; imenoval se boš Kefa, t. j. Peter (skala).« Ko je pozneje nekoč naletel Jezus na Petra in Andreja pri ribolovu, pozval je Petra, naj gre za njim, ker odslej da bo — ljudi lovil. Peter zapusti takoj čoln in mreže ter gre za Jezusom.

b) Izmed učenih farizejev, ki so srdito preganjali učence Gospodove in njegovo ravnokar ustanovljeno Cerkev, je bil eden najhujših in najsrditejših Savel. Toda ravno takrat, ko je nameraval zadati Kristusovi cerkvi v Damasku nov hud udarec, obsvetila ga je kakor blisk luč iz neba. Savel pade raz konja in sliši glas: »Savel, Savel, zakaj me preganjaš?« Savel pa vpraša: »Kdo si, Gospod?« In glas mu odvrne: »Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš.« In na to reče Savel trepetaje: »Gospod, kaj hočeš, da storim?« Gospod mu pa odgovori: »Vstani in pojdi v mesto, tam boš izvedel, kaj ti je storiti.« — Savel gre, se da krstiti in je odslej najgorečnejši oznanjevalec Kristusa križanega. Po sv. krstu je izpremenil tudi svoje ime, in se ni imenoval več Savel, ampak Pavel.

Glejte, predragi, kako podobna sta si sv. apostola v svojem poklicu! Oba je Bog naravnost poklical, oba sta izpremenila svoje ime, a izpremenila obenem tudi svoje življenje.

Predragi! Tudi nas je Bog poklical izmed milijonov drugih ljudi ter nas uvrstil med ude svoje cerkve. Njegova milost nas je pri sv. krstu prerodila iz

sovražnikov v prijatelje božje. Dobili smo tudi vsak posebno ime, da bi živeli odslej novo življenje po vzgledu Kristusovem in svojih nebeških patronov. Pazimo torej, da ne bo veljala tudi nam beseda Kristusova: »Veliko je poklicanih, a malo izvoljenih.«

2. Sv. Peter in Pavel sta si podobna tudi: a) v svojem delovanju in b) v pokori.

a) Ako sta se sv. apostola, ko sta stopila v službo Kristusovo, ozrla v prihodnost, pač nista mogla pričakovati v tej službi prijetnega življenja in posvetne slave. Toda ljubezen do Boga in do bližnjega je premagala ves strah in vse pomisleke. S križanim Zveličarjem v srcu in z besedo božjo na jeziku se ne ustrašita nikogar: ne podivjanih množic, ne verig, ne ječe, ne udarcev, ne smrti. Sv. Peter kliče: »Boga je treba bolj poslušati, nego ljudi;« — zaradi teh odkritih besed so dali farizeji apostole pretepsti. — Sv. Pavel pa pripoveduje o sebi: »Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamenjan... velikokrat v nevarnosti med lažnjivimi brati, v trudu in revščini, v mnogem čutju, v lakoti in žeji, v pogostih poslih, v mrazu in nagoti.« — A vse te neprijetnosti, težave in muke niso mogle apostolov odvrniti od ljubezni božje.

b) Sv. Peter in Pavel sta se dobro spominjala, kako sta v prejšnjem življenju Boga hudo razžalila; zato sta se pa tudi na vso moč prizadevala, s čednostmi in dobrimi deli poravnati poprejšnje napake. Sv. Peter je bil svojega Zveličarja trikrat zatajil, zato mu je pa tudi pozneje trikrat slovesno zatrdil svojo vdano ljubezen, rekoč: »Gospod, ti veš vse, ti veš tudi, da te ljubim.«

Sv. Pavel pa se je pregrešil zoper sv. Cerkev, ker jo je preganjal; a ko se je izpreobrnil, postal je tako vnet in neustrašen oznanjevalec Kristusove vere, da si je upal pogumno vprašati: »Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Ali nadloga, ali stiska, ali nevarnost, ali preganjanje, ali meč? Svest sem si, da ne smrt, ne življenje, ne angeli, ne poglavarstva, ne oblasti, ne sedanje, ne prihodnje, ne moč, ne visokost, ne globočina, ne kaka druga stvar, nas ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.«

Predragi! Ali smo mi v tem oziru kaj podobni sv. Petru in Pavlu? Oh, kako hitro nas večkrat loči najmalovrednejša posvetna stvar od ljubezni božje! Kako hitro smo pripravljeni prelomiti božje ali cerkvene zapovedi! Četudi vemo, da je Jezus rekel: »Kdor moje zapovedi ima in jih izpolnjuje, tisti je, ki me ljubi.«

3. Sv. apostola sta storila še več: ona dva nista samo zapovedi izpolnjevala, marveč sta se popolnoma darovala za Boga in neumrjoče duše in sicer za celo življenje do zadnjega diha.

a) Sv. Peter je oznanjeval goreče in pogumno sv. evangelij v Jeruzalemu, v Judeji, Samariji in Siriji. Skozi sedem let je vodil sv. Cerkev v Antiohiji ter oznanjeval sv. vero po Mali Aziji, dokler ga ni božja previdnost poslala v večno mesto, Rim, kjer je prevzel vodstvo vesoljne Cerkve in bil prvi rimski škof in prvi papež. Tu v glavnem mestu velikanskega rimskega cesarstva je oznanjeval nauk križanega Kristusa, dokler ni na današnji dan l. 67 bil z glavo navzdol na križ prabit in umorjen.

b) Istega leta in istega dne je bil v Rimu obglavljen sv. Pavel. Zgodilo se mu je, kakor je pisal vernikom v Korint: »Jaz pa bom prav rad vse dal, tudi samega sebe bom dal za vaše duše.«

Oba apostola sta si slednjič podobna tudi v svojem koncu: oba sta dala življenje za sv. vero istega dne, istega leta in v istem mestu. Tako so se uresničile besede: »Kakor sta se preslavna prvaka apostolov ljubila v življenju, tako tudi v smrti nista bila ločena.«

Sedaj kraljujeta v nebesih in zlasti na današnji dan gotovo prosita Jezusa, naj čuva in varuje svojo nevesto na zemlji, sv. Cerkev, da se bo srečno in uspešno borila zoper neštete sovražnike. — Ona molita danes pa tudi za nas vernike na zemlji, da ne utonemo v morju dandanašnje nevere in razuzdanosti, temveč srečno rešimo svoj čolnič v pristanišče večnega življenja. Amen.

† Fr. Červ.

V. nedelja po binkoštih.

1. — V Mojzesovi postavi in po prerokih je bilo napovedano, da bo Mesija upeljal nov zakon. Zato so Judi pričakovali od Kristusa novih zapovedi. On pa jim je rekel: »Ne mislite, da sem prišel razvezat (odpraviti) postavo in preroke. Nisem prišel razvezovat, ampak spopolnjevati.«

2. — Vzglede takega spopolnjevanja imamo v današnjem evangeliju. Kdor nobenemu človeku ni prikrajšal življenja, ga ne bo nihče tožil, in nobeden ga ne bo obsodil zaradi uboja. Pred svetom je s tem dopolnjena zapoved: »Ne ubijaj!« pred Bogom pa ne vselej. Svet namreč sodi in kaznuje le, kar zve; Bog pa sodi človeka po njegovem srcu in njegovih namenih.

3. — Za vzgled nam kaže Jezus jezo in peto božjo zapoved.

I. — Naj kdo privoli prostor v svojem srcu smrtnemu sovraštvu do kakega človeka, postane pred Bogom v svojem srcu njegov ubijalec;

II. — Naj kdo koča udari s strupenim jezikom, da bi ubil njegovo čast, utegne mu več škodovati kakor navaden ropar; s preklinjevanjem pa bi pogubil še njegovo dušo, če bi to bilo v njegovih močeh.

Poglejmo to malo bolj natanko, da kdo ne bo prelahko tolažil svoje vesti z besedo: »Mislil sem že; podelal pa nisem.«

I.

1. — Za ubijalca je veljala pri Judih postava: »Glava za glavo« — po besedi božji v I. Mojz. buk. (9, 6): »Kdor bo prelil človeško kri, tega kri bodi prelita.«

Prišel pa je navaden ubijalec pred sodbo, ki je bila v vsakem izraelskem mestu in je štela 33 sodnikov: ubijalca hujše vrste pa je sodil v Jeruzalemu zbor 72. sodnikov.

Najhujša obsodba pa je bila, če ubijalčevega trupla niso smeli pokopati, ampak so ga sežgali v dolini za Jeruzalemom, ki se je imenovala Gehena. Tam je bil vedno velik ogenj, kjer so sežigali smeti, odpadke, mrhovino in — trupla hudodelnikov. Po priliki imenuje Jezus ta ogenj v Geheni »peklenski ogenj«.

2. — S tem Jezus v današnjem evangeliju le pove, da kakor je čakala takrat ubijalca smrtna sodba, in toliko hujša, kolikor večje je bilo njegovo hudodelstvo — tako se utegne človek tudi z jezo smrtno pregrešiti in zapade toliko hujšemu obsojenju, kolikor hujša je bila njegova jeza.

3. — Ni pa vse greh — še manj je vse »smrten greh«, kar ljudje »jezo« imenujejo. Nobenemu Bog ne šteje v greh nevolje zavoljo krivice, katera se mu godi. — Kadar porase gospodar nad leno, nerodno družino, kadar pokaže ostrorost, kjer vidi nerodnost in greh, izpolni le svojo dolžnost: Jezus sam je pograbil bič, ko je videl v templju nemarnost.

In kdo je kdaj slišal nauk, da bi bilo prav, če bi hudobni ljudje počenjali brez strahu vsako hudobijo v nadi, da bodo »dobri« ljudje vse potrpežli? — »Tudi gosposka ne nosi meča zastonj,« pravi sveto pismo, ampak, da kroti in strahuje — hudobneže.

Kdor torej toži, kadar je treba, še drugim mirnim, krotkim, pravičnim ljudem pomaga; in toženemu hudobnežu tudi napravlja dobroto, če mu more po tej poti kaj pomagati do pokore, ker »strašno je pasti v roke živemu Bogu« pravi Sv. Duh.

* Hudobijo preganjati sme, včasih tudi mora vsakdo; hudo s hudim pa hudobnežu povračevati in sam sebi pravico delati ne sme nobeden. Zakaj pisano je: »Meni gre maščevanje: jaz bom povrnil, govori Gospod.« (Rom. 12)

* Kdor bi v jezi vedoma in prostovoljno komu želel, privoščil, nameraval veliko škodo na zdravju ali na premoženju ali pa časti, imel bi velik greh in lastil bi si pravico kaznovanja tam, kjer je Bog to pravico sebi pridržal.

1. — Človeka v hudi jezi je Jezus v današnjem evangeliju nekako uvrstil med ubijalce, ko je rekel: »Slišali ste, da je bilo rečeno starim: Ne ubijaj! Kdor pa ubija, bo kriv sodbe. Jaz pa vam rečem: Vsak, kdor se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe.« Ravno to priliko dela tudi sv. Janez, ko piše: »Vsak, kdor sovraži svojega brata, je ubijalec.« (I. Jan. 3).

To pa je zato rečeno tako, ker bi hudo razkačen človek v prvi jezi res svojega nasprotnika najrajše kar zmlel; — navadno še reče: »kar ubil bi ga!«

In zgodi se, da ga udari — ne s polenom, ampak z jezikom po besedi: »Kdor reče svojemu bratu rakà, bo kriv zбора; kdor pa reče bedak — norec, bo kriv peklenškega ognja.«

2. — »Rakà« se pravi po našem »prazen (v glavi)«. V našem jeziku je torej to, kar mi povemo z besedo »norec«. Naj pa kdo v jezi komu to nesrečo vošči, želi, prosi — utegne mu želeti večjo nesrečo, kakor je smrt. Zato je kriv »zбора«, ne navadne sodbe.

Kdor ljudem rad sponaša njih slabosti in jih ž njimi zbada, se v jezi lahko tako izpozabi. Spominjajte se torej opomina sv. Gregorja papeža, kadar mislite da ste v čem kaj boljši mimo drugih. On pravi: »Čimveč je kdo od Stvarnika prejel, ostrejšje bo sojen; s pomnoženjem darov se namreč množi odgovornost od hiševanja.« — Še nekaj: ne molčite; nikar ne pomagajte s smehom, kadar otroci dražijo reveža, slaboumnega človeka. Ne pridejo sicer vselej medvedi nad take nagajivce, kakor so bili prišli pod mestom Betel nad hudobne fantine, ki so dražili starega preroka Elizeja in vpili: »Plešec, plešec — le pridi gori« ali iz take surovosti in hudobnosti se rodijo tisti, katerim žuga Sv. Duh: »Kdor svojega očeta sramoti in svojo mater zaničuje, naj mu krokarji izkljujejo oko izpod čela, in orlovi mladiči naj mu ga požro.« (Prip. 30, 17.)

3. — »Kdor reče svojemu bratu rakà, bo kriv sodbe; kdor pa reče bedak — norec, bo kriv peklenškega ognja.«

V tem je namreč višek hude jeze, če se kdo loti s kletvino duše svojega nasprotnika; ker »norec« pomeni v hebrejskem jeziku od »Boga prekletega človeka.«

Kletvina v jezi je bila sicer tudi v davnih časih, posebno pri bolj robustnih ljudeh. Niso pa ljudje poznali bogokletja, ki se zdaj včasih sliši: in izdajanja hudiču, kakor nekateri znajo. * Gorje jim, če vedo, kaj pravijo, kadar koga pogubljujejo! Sv. pismo jim pravi: »Preklinjevalci ne bodo posedli božjega kraljestva.« (I. Cor. 6, 10) — ker s premislekom nasprotujejo Kristus, ki je na križ šel za zveličanje istega, katerega oni v pekel žele in pošiljajo. Taki preklinjevalci kažejo hujše sovraštvo, kakor vsak sovražnik: Ubijalec jemlje zdravje in življenje; vražen človek hoče izpodnesti pamet; preklinjevalec pa tlači dušo v pekel * »Kedar hudobnež preklinja hudiča, preklinja sam svojo dušo.« (Sir. 21, 30.)

1. — Nekateri ljudje žive in mrjejo jako brez skrbi. »Nobenega nisem ubil; — nobenega nisem okradel; molim tudi že za silo« — pravijo in mislijo, da jim ni treba spovedi; — na pot v večnost se tudi nič kaj preveč ne pripravljajo.

2. — Taka brezskrbnost je rada pogubna. Zato je rekel Jezus: »Ako vaša pravičnost ne bo obilnejša, ko pismarjev in farizejev, ne pojmeta v nebeško kraljestvo;« ter je učil, da ni že pravičen s svojim bližnjim, kdor mu le očitne škode ne prizadene:

ter je nadaljeval, da tudi čist še ni, komur se le doprinešeno prešustvo ne more očitati; in da tudi prisega — še ni še vsaka po volji božji, ako se le za njo ne skriva zvijača in goljufija.

3. — Nekoč so učenci Jezusu rekli: »Kdo pa bo tedaj otet?« Jezus pa jim je rekel: »Kar je nemogoče pri ljudeh, mogoče je pri Bogu.«

Tudi mi iz svoje moči ne moremo doseči nebeškega kraljestva in njegove pravice; zanašamo se pa na Boga, da najdejo pri njem pravični pravo spoznanje, da pravični ostanejo; grešniki pa pravo obžalovanje, da morejo doseči odpuščanje in po smrti večno zveličanje. — Amen.

† Fr. Červ.

VI. nedelja po binkoštih.

1. — Nekaj krat je bil Jezus tudi v Feniciji, kjer je bilo mesto Sidon in Tir. — Tedaj se je lahko zgodilo, da se je nabralo veliko ljudi, ki so Jezusa iskali in ga čakali po več dni v pustinjah za Galilejskim jezerom. Ni čudó, če je tedaj ljudem včasih posel živež (brašno), kakor se bere v današnjem evangeliju — ali pa 4. nedeljo v postu.

Obakrat je ljudem Jezus pomagal s čudežem. Našlo se je pri katerem človeku še malo kruha; — in Jezus ga je pomnožil tako, da ga je bilo dovolj — danes za 4000; onikrat pa za 5000 mož.

2. — Obakrat pa se je zdelo učencem tisto malo kruha pri začetku tako pod nič, da so rekli: »Kaj je to med tolikaj ljudi?« — Morali so pa tudi obakrat pobirati še drobtine, katere so bile ostale, ker so bili sploh nekam zaletavi le na velike reči ... Jezus pa jih je učil, naj bodo v malem zvesti, da bodo mogli biti stanovitni v velikem. Janez se nikoli ni veliko ustil, pa ni odstopil tudi pod križem. Judež je po malem zmikal pri izročeni darovih in je prodal svojega Gospada.

3. — V tem je nauk za nas, naj ne prezirajmo malenkosti.

I. — Vsaka malenkost v dobrem je lahko štaplja gori proti nebesom;

II. — vsaka malenkost v hudem je lahko štaplja dol proti peklu.

I.

1. — Zavoljo lepšega ali pa tudi zares potoži kdo včasih, da ne zmore deliti dobrot, kakor nekateri drugi, da ne utegne opravljati vseh pobožnosti, kakor bi jih rad ...

Posebnosti Kristus od vas ne tirja; pričakuje pa, da ste zvesti v dopolnjevanju svojih dolžnosti. Drobtinice je ukazoval pobirati učencem; s čudežem je kruh sam množil za lačne množice. — Sv. Tomaž — Sv. Peter.

Sv. Frančišek Sal. je še celo prav posebno cenil nezatne čednosti, mala dobra dela, ki se ne blišče pred svetom in ne napravljajo hrupa — pa imajo pred Bogom vendar lahko visoko ceno.

2. — Kaj je požirek hladne vode? — Jezus pa zagotavlja plačilo za to malenkost. Ni bil velika reč vinar uboge vdove. Jezus pa ga je višje cenil, kakor vse doneske drugih, ki so se skazovali s svojimi darovi. Majhna reč je prenesti zoprn pogled, požreti sovražno besedo, in vendar govori Jezus:

»Blagor krotkim, ker oni bodo zemljo posedli. — Blagor mirnim, ker bodo otroci božji imenovani.« (Mat. 5.) — Kdor mirno odgovori, kadar ga kdo srdito prime, zabrani navadno veliko hudega; sebi pa pridobi žlahtno peresce za nevenljivi venec, katerega spleta Bog svojim služabnikom, ki so v malem zvesti.

3. — Za male čednosti, za mala dobra dela obeta zato evangelij tisto sodbo: »Prav, dobri in zvesti hlapec! ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil: pojdi v veselje svojega Gospoda.« (Mat. 25.)

II.

1. — Malenkosti so stopinje zveličanja in šola svetosti; — malenkosti so tudi stopinje zagrešenosti in pot pogubljenja. Skušnjava ne prosi cele roke; le prst; potem že pograbi za celo roko; ne silij vrvi okoli vratu, le las; — iz njega hitro splete vrv, na kateri vlačij človeka od greha v greh, na kateri ga potegne v pekel.

2. — »Po malem odpade, kdor malenkosti ne porajta,« uči Sv. Duh. Sv. Avguštin pa pravi, da se nam je malih grehov nekako še bolj bati, kakor velikega. »Smrtnega greha se prestrašimo, malih grehov pa ne porajtamo, in po njih za-
bredemo v velike.«

3. — Sicer so pa tisti »mali grehi« precej sumljiva reč. »Kaj je to? to je malenkost,« — je največ le pokrov, s katerim se pokrivajo prestopki, zamere, zanikrnosti, ki niso malenkosti, ampak znamenja vstrapanje vesti. »Kaj je to — med tolikaj,« ki so še slabejši; še hujši je beseda, ki pohujšuje cele vasi, cele kraje. Ni rekel tako sv. Pavel, ko je bil zvedel, da je v Korintu en kristjan v očitni grešni zvezi, ampak za celo krščansko občino v Korintu se je zbal ter je pisal tja besede: »Splošno se sliši, da je med vami nečistovanje. Vi se pa napihujete mesto da bi žalovali, da bi se odpravil izmed vas on, ki je storil tako dejanje. Ali ne veste, da malo kvasu prevzdigne vse testo?« (I. Kor. 5.) Hotel je reči: Po malem se izpridi eden; — po enem se pohujša vsa soseska, da izgubi poštenje, strah božji in tudi vero.

* * *

1. — Kadar pridejo kam tuji ljudje, ki ne bodo ostali, niso izbirčni. Vsaka koliba jim je dobra, vsak šotor. Kdor se pa misli stalno naseliti, ne zažene kar takoj velikega zidanja, ker bi tako le drugim zidal, ampak polagoma zbere kamenje, pesek, les.

2. — »Bratje! tujci smo in popotniki. Nimamo tukaj stanovitnega bivališča, iščemo pa prihodnjega« ...

Tudi za »hišo večnosti« velja beseda: »kamen za kamenom palača«. Kako pa pripravljamo za našo »hišo večnosti?«

Po malem zidamo

dom zveličanja ali pa dom poguljenja.

3. — Pri tem delu ni malenkosti! Skala omahne, kjer se ruši izpod nje — pesek; hrast pade, kjer odletajo pod sekiro — treske.

Modri možje so zabredli, ker niso vpoštevali malih napak. Dosegli pa so veliko stopnjo popolnosti priprosti ljudje, ker so v malem napredovali ... In ta je tudi naša pot, ako hočemo priti do vesele sodbe:

»Prav, dobri in zvesti hlapec! Ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil: pojdi v veselje tvojega Gospoda.« — Amen.

† Fr. Červ.

VII. nedelja po binkoštih.

1. — Dvojni preroki se ljudem ponujajo. Eni obetajo nebesa že tukaj — samo tukaj; — drugi jih kažejo gori, »kjer je Kristus sedeč na desnici Božji«, in uče hrepeneti po tistem, kar je zgoraj, ne po tem, kar je na zemlji.« (Kološ. 3.)

2. — Kdor nebesa kaže tam, kjer jih ni, zasluži ime: »lažnjiv prerok«. Zakaj ljudje pa tako radi poslušajo preroke, ki jim obetajo nebesa na zemlji, ko zemlja nebes ne zmore; — dolina, močena s potom, s solzami in s krvjo? Za vidom gredo in se okupijo. Po listju in cvetju izbirajo, ne po sadu. Pa grm in drevo, ki imata prezeleno listje in le presvetlo cvetje, rado rodi neužitne trnjule in lesnike; — in gad je navadno toliko bolj strupen, kolikor bolj je pisan.

3. — Kdor torej noče, da ga premotijo lažnjivi preroki, naj presodi

I. kak sad donašajo njih nebesa,

II. pa, kak sad dajajo Kristusova nebesa:

»Po njih sadu jih boste spoznali.«

I.

1. — »Zakaj nas je Bog ustvaril?« — Otroci povedo: »Da bi se zveličali.« Kar otroci vedo, odraščeni radi pozabijo in iščejo nebes eni v veselju in norenju, drugi v denarju in premoženju, še drugi v časti in oblasti.

2. — Preroki posvetnjaki obetajo taka, in samo taka nebesa; — pa jih še sebi dati ne morejo... Recimo pa, da ta ali oni le doseže na zemlji — tudi Salomonovo srečo, — ali se pa napolni njegovo srce? Ali se s tem zadovolji njegova duša? Ali so to — nebesa?...

Salomon s takimi posvetnimi nebesi že ni bil zadovoljen, ker jih popisuje tako:

»Besede... sina Davidovega, kralja Jeruzalemskega. — Nečimernost in nečimernost, in vse je nečimernost. Rekel sem bil v srcu: Pojdem in se vdam na sladam in bom užival dobrote. Pa sem videl, da je nečimernost tudi to. — Napravil sem velika dela, sezidal sem hiše in nasadil sem vinograde, naredil sem vrte in sadovnjake in v njih nasadil vsakovrstnega drevja, in sem napravil ribnjake, da bi namakal gozd rastočega drevja; — imel sem hlapce in dekline veliko družino. — tudi goveda in velike črede ovac, večje kakor vsi, ki so bili pred menoj v Jeruzalemu; — nakopičil sem srebra in zlata in bogastva kraljev in dežela; — napravil sem pevcev in pevk, in veselje človeških otrok — kozarcev in vrčev, katere rabijo, da nalivajo vino; in v blagu sem presegel vse, ki so bili pred menoj v Jeruzalemu; tudi modrost je ostala pri meni. In nobene stvari od vseh, kar so jih poželele moje oči, jim nisem odrekel, in nisem branil srcu, da bi ne uživalo naslade in se radovalo v tem, kar sem bil napravil... Ko sem se pa obrnil k vsem delom, katera so bile storile moje roke in k trudu, s katerim sem se zastonj potil, videl sem v vseh rečeh nečimernost in nadlogo duha...« (Ecclesiastos 1, 2.)

Ali so to nebesa? »Iz njih sadu jih boste spoznali;« — in še se je mož mogel pohvaliti: »Modrost je ostala pri meni.«

3. — Kaj pa tisti, ki iščejo nebes v nespameti in grehu? —

Le naj navezujejo srce na svet in njegovo poželenje, da ga še v smrti ne bodo mogli odtrgati! Kaj jim bo pomagal svet in njegovo poželenje, kadar bodo težko in nesrečno umirali? Kaj jim bo pomagal svet in njegovo poželenje pri

sodbi, kjer nikogar ne pokrije ne stan ne čast ne bogastvo ne vojaški ne mašni plašč ne samostanska halja . . . tam, kjer ga ne morejo pokriti ne griči ne gore . . . Prepozno bo takrat preklinjal svoja prazna nebesa, za katerimi je norel v življenju; in svoje krive preroke, katere je poslušal in jim veroval!

II.

1. — Drugačna so nebesa, katera obeta Kristus. Pride pa v ta nebesa le on, kdor spolnuje voljo Njegovega Očeta, ki je v nebesih. — Od Kristusovih nebes govori prerok v psalmu (23, 3-4.) »Kdo pride na goro Gospodovo? Ali kdo bo stal na njegovem svetem kraju? — Oni, kdor je nedolžnih rok in čistega srca, kdor ne obrača (obeša) svoje duše na nečimerne stvari, — in svojemu bližnjemu ne prisega goljufivo.«

2. — Kak je sad teh nebes? Že zdaj donašajo tolažbo v stiskah in bridkostih . . . Ko je svojim učencem Jezus napovedoval preganjanje in trpljenje, tolažil jih je s temi nebesi, rekoč: »Veselite se in radujte se, zakaj vaše plačilo je obilno v nebesih.« (Mat. 5, 12.)

V križih in težavah zajema človek vztrajnost in moč iz upanja na srečo nebeško, kakor Job: »Verujem, da moj Odrešenik živi in da bom poslednji dan iz groba vstal, in da bom v svojem mesu videl Boga, svoje Zveličanje.«

V skušnjavah daje omahljivemu človeku misel, da služi nebesa — stanovitnost kakor svetim mučnikom, katere nam sv. Pavel stavi v vzgled:

»Eni so bili razpeti, ker niso hoteli rešenja, da bi našli boljše vstajenje. — Eni so pa zasramovanje in tepenje trpeli, zraven tudi železje in ječe: — bili so kamenjani, prežagani, skušani, z mečem umorjeni; — okrog so hodili v kozuhih in kozjih kožah, ubožni, stiskani, zatirani . . . in so se potikali po puščavah, po gorah in brlogih, po podzemeljskih jamah . . . In vsi ti so bili s pričevanjem vere pravični najdeni v Kristusu Jezusu, Gospodu našem.« (Hebr. 11, 37.)

3. — Gorečnost svetih apostolov, srčnost svetih mučnikov, stanovitnost svetih spoznavalcev je sad Jezusovih nebes.

Nebes najdragocenejši sad za nas bo zvestoba do konca:

»Kdor do konca zvest ostane, on bo zveličan,« je obljuba Kristusova. (Mat. 10, 22.)

* * *

1. — V naših časih se svet silno meša. Zdi se, kakor da bi se izpolnovalo prerokovanje Kristusovo: »Vstali bodo krivi preroki . . . tako, da bi bili zapeljani tudi izvoljeni, ako bi bilo mogoče (Mat. 24, 24).

2. — Varujte se lažljivih prerokov, ki se vam ponujajo v ovčjih oblačilih: z medenim jezikom, z gladkim berilom, pa so deroči volkovi in trgajo Kristusovo čredo, ko motijo nedolžnost, izpodrivajo vero: — pa tega vsi ne verujejo; zato mora pa tudi marsikdo pokušati njih nebes grenki sad, kakor ga opisuje sv. Pavel v današnjem berilu z besedami: »Kakšen sad ste tedaj imeli v tem, česar se sedaj sramujete? Konec tega namreč je smrt.« (Rom. 6.) Gorje pa, če so bila posvetnjaška nebesa taka, da bo konec tega tista smrt, ki je »plačilo za greh« — večna smrt, pogubljenje!

3. — Zato skrbite, da se do časa otesete lažljivih prerokov in njih praznih nebes. Tedaj je že še mogoče, da boste na smrtni postelji veseli pri trjevali besedam ravno istega apostola: »Zdaj pa, ko ste prosti greha, sužnji pa Bogu, imate svoj sad: posvečenje, konec pa večno življenje.« (Rom. 6.) — Amen.

† Fr. Červ.

VIII. nedelja po binkoštih.

1. Premoženje je v nekaterih rokah res »krivičen« mamon, ker nekateri ljudje ne dajo Bogu kar je božjega, in odtegujejo ljudem, živim in rajnkim, kar so jim dolžni — samo da množijo svojepremoženje. Mnogo nagrabiijo, — kaj jim bo pa ostalo, kadar bodo Bogu položili račun od takega oskrbovanja božjih darov? »In kar si spraval, čegavo bo?« vprašuje evangelij.

2. V rokah nekaterih drugih ljudi pa je premoženje zato »krivičen mamon«, ker zapravlljivo raztrošajo, kar jim je zaupano od Boga in ljudi. »Kar imam, je moje,« pravijo, »in s tem, kar je mojega, smem narediti, kar hočem«... (Nič nismo prinesli na svet...) Svet pa drugače sodi, kadar se začne plačevanje za onemoglega zapravljevca, in Bog tudi poreče: »Daj odgovor od svojega hiševanja,« ker ni pravično, da bi kdo živel od žuljev drugih ljudi, ko bi lahko imel svoj vsakdanji kruh.

3. se pa slaba obeta še njemu, kdor za svoje telesne poslednje reči pošteno ne skrbi, kako bo izhajal pa na sodbi, kdor tako poganja svojo mladost, — svoja trdna leta, — še svojo sivo starost, kakor bi hotel reči Bogu in ljudem: »Če dušo zapravim, kaj je komu za to? saj je moja!« Današnji evangelij pa nas opominja, naj skrbimo za svoje zveličanje, ker nas čaka odgovor od tega oskrbovanja.

* * *

1. — Kadar delavec zanemari dnino, utegne reči: »Naj bo, — saj je jutri še en dan.« — Če letos ni bilo pridelka, se kmet tolaži: »Dal bo Bog pa drugo leto.« — Kadar s semnjem ni nič, spravi kupec razloženo blago in pravi: »Pa drugi god! — Pa drugi krat!«

Kaj naj rečemo pa mi, če nam življenje poteče brez prida? Ali naj čakamo druge mladosti? Ali naj pričakujemo dvojnih trdnih let? Ali naj upamo nove starosti, da bomo donesli, kar smo zanemarili? ...

2. In vendar delajo nekateri tako, kakor da bi mislili biti zopet mladi — tolikokrat, kolikorkrat bodo hoteli. »Mladost je norost,« pravijo. Noroglavnega mladega človeka pogovarjajo: »Saj je še mlad. Se že unese. Se bo že predelal, ko doraste do vrha.«

Mladost poteče; odgovor od minule mladosti pa gre za človekom.

3. — Trdna starost pride in — preide, da človek ne ve kedaj, ne kako. Komaj da človek ta čas utegne opravljati, kar se mu sproti vali na pot življenja; — ne pa, da bi še popravljajal nerodnosti svojih mladih let. Pa se tolaži s pozno starostjo. V veljavi ostane pa le pregovor:

»Mladost — norost; starost — nemarnost« ...

In kje je tista starost, na katero se ljudje toliko zanašajo? Nekateri jo res ućakajo, in blagor njim, če so njih računi z Bogom na čistem. Kadar jih Bog pokliče, rečejo s pobožnim Simeonom: »Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod, po svoji besedi, v miru, ker moje oči so videle tvoje zveličanje, katero si pripravil pred obličjem vseh narodov.«

Gorje pa stari, onemogli, bolni glavi, ki hoče delati z Bogom dolge, ve-like, zapletene račune šele pri blede mrtvaški sveči — morebiti od celega življenja. Kako lahko ta čas naredi iz sto le osemdeset, ali pa le petdeset, ali pa — nič.

Kako bo pa tak račun potrdil pravični Bog? »Pokora v boleznih — bolna pokora,« pravi sv. Avguštín.

* * *

1. — Učimo se torej sproti poračuniti z Bogom vsak dolg, vsak zastanek. Zgodi se to po milosti Gospoda našega Jezusa Kristusa v zakramentu svete pokore.

2. — Kdor to vestno dela vse žive dni, se ne prestraši, če ga Bog pokliče pred svojo sodbo tudi nenadoma, neprevidoma.

3. — Njegovi prijatelji pa, angeli in svetniki božji, ga z veseljem sprejmejo v svojo družbo v večna prebivališča. — Amen.

† Fr. Červ.

IX. nedelja po binkoštih.

1. Žalostna je zgodba nekdanjega jeruzalemskega mesta. Nikoli ne bo pozabljena; — za vse čase je postavljena v svarilen vzgled, kam vodi greh in trdovratna nespokornost.

2. Brez svojega zasluženja je bil Jeruzalem — sveto mesto; po svoji hudočnosti — zagrešeno mesto; po svoji nespokornosti — zavrženo mesto, katero je zapadlo pokončanju in takemu razdejanju, da ni ostal kamen na kamnu.

3. — Sv. Cerkev se z berilom današnjega evangelija spominja jeruzalemske zgodbe zato, ker tudi kristjani včasih služijo z grehom šibo božjo, katera jih

I. tukaj tepe, da bi jih poboljšala; hkratu jim pa

II. napoveduje pogubljenje, ako ne bo spoznanza in pokore.

I.

1. — Jeruzalem se je trdovratno branil Jezusa in njegovega nauka. Zato je Zveličar prerokoval temu mestu pokončanje in razdejanje.

Kako srečo naj pa upa na svetu in v večnosti kristjan, če greši, — brez kesanja živi, in pokoro zamudi?

Pokvarjenemu človeku hudega ne napoveduj; z božjo šibo slabih ljudi ne svari, ker se bodo le smejali: »Nam pa nič hudega ni; počutimo se vsak čas še prav dobro.«

2. — Tudi jeruzalemsko mesto je še 37 let po Jezusovi smrti rastlo, se razcvitalo in bogatelo, — in ves ta čas Judje niso verjeli, da se bo uresničila sodba, katero je bil Jezus napovedal. Še tedaj se niso bali ničesar, ko so se že zbirale legije rimske vojske, da jim razderejo njih sveto mesto in tempelj.

3. — Tako ne spoznajo božjih opominov slabi ljudje, malovredne hiše, izpridena mesta, popačeni narodi, kadar je hudobije dovolj in je mera božjega potrpljenja napolnjena — ogluše in oslepè. To potrjuje zgodba posameznih ljudi, hiš, ljudstev; to je zgodba sveta.

II.

1. — Pravijo pa, da je zgodovina sveta šola življenja.

Žalostna zgodba jeruzalemskega mesta bi nas morala učiti, naj se ogibamo zmot, ki so bile Judom v pogubo.

2. — Prostost so Judi hoteli. Otresti so se hoteli oblasti rimskih cesarjev. Pogin jim je prinesel punt, pa ne prostosti. Kar ljudstva ni poginilo v vojski, je bilo prodano v sužnost.

Tudi kristjan ne služi svoji duši boljše sreče, kadar se ustavlja Bogu in njegovi postavi. Že Adam je hotel biti sam svoj »kakor Bog,« — in kaj je dosegel? To, kar vsak grešnik. »Kdor dela greh, je suženj greha,« pravi sveti evan-

gelij. Kdor da iz rok brzdo, v katero je Bog uvezal njegova nagnenja, poželenja in strasti, se uveže v jarem hudobnega duha. Njegov konec je večni ogenj, ki je pripravljen satanu in njegovim angelom.

3. — Mir so hoteli Judi: mir pred Kristusom, kateri jih je prav učil, jih svaril in jim žugal. Jezus pa jim ni dal miru, dokler je bilo le še kaj upanja, da pridejo do spoznanja in se spokore. Še tisti dan, ko je že jokal nad Jeruzalemom, je šel v tempelj ter z besedo in bičem nagnal tiste, ki so delali svetemu kraju nečast.

Tako naganja Bog tudi grešnika s hudo vestjo, opominja ga z nadlogami; tudi kuga, lakota in vojska je bič v rokah božjih, kateri opleta svet zavoljo greha... Ali če je srce otrpnilo do lepega opominjevanja, če je trdovratnost v nespokornosti do konca, ne bo za dušo boljše, kakor je bilo za Jeruzalem potem, ko ga je Bog udaril s slepoto, da mu je bilo skrito pred očmi, kar bi mu bilo prineslo mir.

* * *

1. — Srečo bi radi imeli tukaj, in tam zveličanje.

Na svetu stanovitne sreče ni; v večnosti pa je zveličanje — sad po nedolžnem prelite krvi Gospoda našega Jezusa Kristusa.

2. — To kri so Judi klicali pred Pilatom na se in na svoje otroke. In prišla je! V tla je bil poteptan Jeruzalem in njegovi otroci v njem. — Bila je Jezusova kri v padec, ne pa v vstajenje mnogim v Izraelu.

3. — Da ne bo ravno ta Jezusova kri tudi nam v obsojenje mesto v zveličanje, ravnajmo se po besedah, katere je govoril Gospod, naš Bog, izraelskemu ljudstvu:

»Glejte, pred vaše oči stavim blagoslov in prekletstvo; — blagoslov, če boste slušali zapovedi Gospoda svojega Boga; — prekletstvo, ako bodete odstopili s poti, katero vam jaz kažem.« (5. Mojz. 11, 26.) — Amen.

Zapiski.

Uspostavitev podružnih cerkva.

Na vprašanja mnogih sobratov glede uspostavitve podružnih cerkva sporočamo: Čl. 10. zakona z dne 10. decembra 1922 št. 1922, določa naslednje: »Alle chiese regolarmente officiate prima della guerra site in frazione che per il numero degli abitanti e per la distanza della frazione dal centro principale o da altre frazioni risultino necessarie, per l'esercizio del culto pubblico, è fatto ai fini della ricostruzione lo stesso trattamento delle chiese parrocchiali.«

Katere cerkve so pa »regolarmente officiate«, ni mogoče popolnoma točno opredeliti, ker ne eksistira nobeden tozadeven komentar in je tudi postopanje pristojnih vojnoodškodninskih uradov različno.

Zato svetujemo vsem prizadetim sobratom, da naznanijo še enkrat kn. nadškof. ordinarijatu svoje podružne cerkve, njih oddaljenost od matere cerkve, število prebivalcev v okolišu podružnice in posebno natančno naj opišejo tudi božjo službo, ki se vrši v podružnici.

To nam je potrebno, da napravimo skupno prošnjo na ministrstvo javnih del, da prizna našim podružnicam značaj javnih bitij.

Rafaelova družba.

Izseljeniško vprašanje postaja tudi v dušnopastirskem pogledu čimdalje bolj akutno. Trumo ma odhajajo ljudje v tujino in dušni pastir nima razen običajnih nasvetov in molitve na razpolago drugih sredstev, s katerimi bi omejeval izseljenišvo, ali pa nadzoroval življenje svojih faranov v tujini. Zle skušnje kažejo, da se nam v svetu izgubi in odtuji nešteto dobrih družin. Quid faciendum?

Zbornik svečenikov sv. Pavla

Izhaja mesečno s homiletično prilogo „Verbum Dei“

Uredništvo: Stanko Stanič, kurat, Piedimonte del Calvario (Gorizia).

Uprava: Tipografia Cattolica, Gorizia - Riva Piazzutta 18.

Naročnina: Za Italijo je naročnina vključena

v udnini „Zbora svečenikov“, ki znaša 25 lir letno. Udnino pošljite na blagajnika, *Mons. Anton Berlot*, stolni kanonik, Gorizia, Via Dreossi 17. ali pa na upravo „Zbornika“. Za inozemstvo: stane „Zbornik“ 20 lir — 60 Din. — 8 šilingov. Poštno-ček. račun Trst št. 11/1714, Ljubljana 20.441, Wien 60.107.

Dr. Janez Evangelist Krek.

Tožimo, da je med mlajšim rodom malo načelne izobrazbe. Res je, toda za to je treba daljše dobe in vztrajnega dela. Marsikako dobro seme boš sejal v mladeniška srca, če daš fantom primereno čtivo v roke. Mladina ljubi junake. Tu gruntam knjižico, kjer je upodobljen glavar vseh naših junakov, Janez Ev. Krek. Trentar ga je prav krepko in verno naslikal. Ta knjižica je vredna, da bi šla v tisočih med fantovski svet. Marsikateri fant, ki bo to bukvice prebral, bo potem nosil v srcu podobo moža, ki je bil katoliški duhoven, pobožen, vdan Cerkvi, obenem pa je preustvaril ves narod in započel moderno katoliško gibanje. Pa se bodo fantje polagoma in prijetno zavedli, kaj so načela, kaj je socialno delo, kak pomen imajo katoliška resnica za osebo in ljudstvo.

Birmske listke

ima v zalogi

Katoliška knjigarna

Gorica - Via Carducci 2

Klešče za peko hostij so na prodaj po zmerni ceni. —

Vprašajte na naslov:

Vodstvo Apostolstva molitve,
Via Molino 9.

S. HNATYSZYN

CVETLIČARNA
GORICA

Piazza della Vittoria N. 6

Sveže cvetlice, poročni šopki in mrtvaški venci.

Priporočamo častiti duhovščini

RESTAURANT

„PRI TREH KRONAH“

(Lastnik Anton Malnič)

GORICA, VIA CARDUCCI ŠT. 10

Izvrstna kuhinja,
vipavska, briška
in kraška vina.

Točna in domača postrežba.

Naša
zavarovalnica

L'Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI„

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist

za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev
v Gorici

ulica Morelli 7ev. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIPINA PODGORNIK

RESTAVRACIJA CENTRAL

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Moderna tvrdka

in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane
cerkvene predmete, kakor: svečnike,
svetilke, kelihe, monštrance, srebrne in
kovinaste itd. ••••• Popravljajo se že
rabljeni predmeti s pozlačevanjem in
posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.